

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 47

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α'*

- Αύγουστος 2020 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-MEPSO: Επένδυση ύψους €100 εκατ. στο σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας	4
-Στατιστικά στοιχεία για ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας & προϊόντα πετρελαίου, Απρίλιος 2020	4
-Συζητήσεις για την αύξηση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας από τον Σεπτέμβριο τ.ε.	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	5
-Εκδοθείσες άδειες οικοδομής, Μάιος 2020	5
-Δηλώσεις Υπηρεσιακού Π/Θ χώρας για εντατικοποίηση κατασκευαστικών εργασιών για ένα νέο οδικό δίκτυο στη βάση του Διαδρόμου 8	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Αύξηση 20% των συναλλαγματικών αποθεμάτων Βόρειας Μακεδονίας (Ιούνιος 2020)	5
-Αύξηση εταιρικού δανεισμού στη Βόρεια Μακεδονία και ταυτόχρονη ελαφρά μείωση των επιτοκίων	6
-Αμετάβλητο στο 1,5% το βασικό επιτόκιο στη Βόρεια Μακεδονία	6
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	6
-33 νέα οικολογικά λεωφορεία στα Σκόπια	6
-SHEKERINSKA: Ολοκλήρωση του αυτοκινητόδρομου Kichevo - Αχρίδα μέχρι τα τέλη του 2021	6
-Sugareski: Πραγματοποίηση 86% των επενδύσεων κεφαλαίου έως το τέλος του 2020	6
-Αναστολή πτήσεων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας - Ιταλίας από την WIZZ AIR, μέχρι 31 Ιουλίου τ.ε.	7
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	7
-Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών (NFF): Η αγορά σιταριού στην Βόρεια Μακεδονία σε κρίση λόγω τιμών	7
-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Ιούνιος 2020	7
-Απλούστευση των όρων εγγραφής των μικρών οικογενειακών οινοποιείων	7
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικής παραγωγής στη μη εγχώρια αγορά, Μάιος 2020	7
-Δείκτες τιμών βιομηχανικής παραγωγής, συνολικά στοιχεία, Μάιος 2020	8
-Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Μάιος 2020	8
1.7 Τομέας Τουρισμού	8
-Αρχή χρήσης κουπονιών εσωτερικού τουρισμού από 15 Ιουλίου 2020	8
1.8 Τομέας Εμπορίου	9
-Άρση μέτρων εφαρμογής ειδικών τιμών (πάγωμα) σε προϊόντα πρώτης ανάγκης που είχαν επιβληθεί στο πλαίσιο της πανδημίας	9
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	9
-Δημόσια παροχή νερού και δημόσια λύματα στη Βόρεια Μακεδονία, στοιχεία 2019	9
-Έρευνα: Η χρήση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς αυξάνει την ατμοσφαιρική ρύπανση των πόλεων	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (1.7.2020)	9
-Διάρκεια ζωής νεοσύστατων επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Αντιδράσεις των ξένων επενδυτών για την επιβολή τελωνειακών δασμών σε 12 προϊόντα	10
-Δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στον μεταποιητικό τομέα Βόρειας Μακεδονίας, Ιούνιος 2020	10
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Έρευνα NBRM: Η οικονομία θα μειωθεί κατά 3,2% φέτος, ο πληθωρισμός κατά 0,4%	10
-Άμεσες ξένες επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία (α' τριμ. 2020)	11
-Angelonska: Υψηλότερα από τα αναμενόμενα τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού της Βόρειας Μακεδονίας για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο τ.ε.	11
-Μόνο 22,51% του επενδυτικού κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο τ.ε.	11
-Μέσος μηνιαίος μισθός αυξήθηκε κατά 4,4% τον Μάιο 2020	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Kiril Lazarov: Οι σχέσεις Βόρειας Μακεδονίας-Βουλγαρίας έχουν μεγάλη οικονομική προοπτική	12
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	12
-Ενίσχυση της υγειονομικής περιθάλψης της Βόρειας Μακεδονίας με πόρους της ΕΕ	12

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος _____ **13**

- Forum των Πρεσπών για το διάλογο Δηλώσεις του πρώην Υπουργού Διασποράς, κ. Edmond Ademi _____ 13
- Εισαγόμενα προϊόντα που συσκευάζονται ή τυγχάνουν επεξεργασίας στη Βόρεια Μακεδονία θεωρούνται εγχώρια _____ 14
- Έρευνα του "Balkan Meter" για τη μεταναστευτική τάση των νέων _____ 14

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις _____ **14**

- (-Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της ακύρωσης των περισσότερων εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες που αφορούν σε μέτρα που έχει λάβει, μέχρι σήμερα, η Κυβέρνηση της χώρας, για τον περιορισμό της εξάπλωσης και σε σχετικές ειδήσεις.) _____ 14
- Η Αυστρία απαγορεύει τις πτήσεις από την Βόρεια Μακεδονία και άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων _____ 15
- Πάνω από 3.500 άτομα έχασαν τη δουλειά τους μόνο τον Ιούνιο τ.ε _____ 15
- 55 χιλ πολίτες έχουν ήδη λάβει κάρτες πληρωμής για την αγορά εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών _____ 15
- Μειωμένη η παραγωγή, τα αποθέματα και οι προσδοκίες λόγω κορωνοϊού τον Ιούνιο 2020 στη Βόρεια Μακεδονία _____ 15
- Επιπτώσεις του κορωνοϊού στον ασφαλιστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας _____ 16
- Zampirini: Η εστίαση στη δέσμευση των νέων μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες στην πανδημία _____ 16
- Κρούσματα κορωνοϊού σε πέντε κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις στο SHTIP _____ 16

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-MEPSO: Επένδυση ύψους €100 εκατ. στο σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας

Προχωράει το έργο αποκατάστασης του υποσταθμού "Skorje 4" από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας (MEPSO), τις εργασίες του οποίου επιθεώρησαν αρχές Ιουλίου τ.ε., η Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, υπεύθυνη για τις οικονομικές υποθέσεις, κα Mila Carovska, η Γενική Διευθύντρια του MEPSO, κα Eva Shukleva και ο Δ/ντης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), κ. Andi Aranitasi. Το έργο κοστίζει 4,9 εκατ. ευρώ και χρηματοδοτείται από δάνειο της EBRD, με ανάδοχο την Κροατική «Koncar KET», και υπερβολάβο την εταιρεία της Βόρειας Μακεδονίας «Timel projekt». Η ολοκλήρωση του αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε βελτιωμένη αξιοπιστία και ποιότητα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και σε αυξημένη ευελιξία διαχείρισης, παράλληλα με χαμηλότερο κίνδυνο προβλημάτων, αλλά και σε μείωση της συντήρησης και ελαχιστοποίηση του κόστους εκμετάλλευσής. Η κα Shukleva δήλωσε ότι η αποκατάσταση θα βοηθήσει το ηλεκτρικό σύστημα της Βόρειας Μακεδονίας να ανταποκριθεί στις τεχνικές απαιτήσεις του ευρωπαϊκού δικτύου διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ENTSO-E) μέσω της βελτίωσης του ελέγχου και των παραμέτρων του συστήματος. Η Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κα Carovska δήλωσε ότι ο MEPSO έχει αποδείξει ότι μπορεί να επενδύσει στην αποκατάσταση και κατασκευή ενεργειακών υποδομών, προς εξασφάλιση σταθερής παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα. «Σε μόλις 2,5 χρόνια, η MEPSO πραγματοποίησε έργα αξίας 100 εκατ. ευρώ, που παρέχονται από την εταιρεία και τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, γεγονός που δείχνει ότι ο εκσυγχρονισμός του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί προτεραιότητα για τη χώρα. Αυτός ο υποσταθμός παρέχει ηλεκτρική ενέργεια σε εταιρείες της τεχνολογικής-βιομηχανικής ζώνης Bunardzhik και της σιδηροδρομικής υποδομής, οι οποίες είναι σημαντικές για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων», δήλωσε η κα Carovska. Ο κ. Aranitasi της EBRD δήλωσε ότι η αποκατάσταση «Skorje 4» αποτελεί μέρος ενός έργου συνολικής αξίας 25 εκατ. ευρώ που χρηματοδοτείται από την τράπεζα, το οποίο περιλαμβάνει την αποκατάσταση πέντε υποσταθμών και επτά γραμμών μεταφοράς 110kV σε ολόκληρη τη χώρα.

-Στατιστικά στοιχεία για ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας & προϊόντα πετρελαίου, Απρίλιος 2020

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, τον Απρίλιο του 2020 η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενέργειας ήταν: 587.015 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 12,512 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 398.917 τόνοι άνθρακα και 76.898 τόνοι προϊόντων πετρελαίου. Η ακαθάριστη εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσώπευε το 68,1% της ακαθάριστης εγχώριας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 96,8% της συνολικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Συζητήσεις για την αύξηση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας από τον Σεπτέμβριο τ.ε.

Από τον Σεπτέμβριο 2020 αναμένεται αύξηση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας στη Βόρεια Μακεδονία. Το ποσοστό αύξησης θα εγκριθεί και θα αποφασιστεί από την Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας (ERC). Η κρίση του κορωνοϊού μείωσε δραστικά την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, όχι μόνο στη Βόρεια Μακεδονία, αλλά και ευρύτερα στην περιοχή, η οποία επηρέασε αρνητικά τα εισοδήματα των κρατικών εταιρειών MEPSO και ESM. Εξ' αιτίας αυτού, σύμφωνα με τον επικεφαλής της ERC, τίθεται υπό αμφισβήτηση η κανονική λειτουργία των εταιρειών ενέργειας. Η δήλωση του κ. Bislimovski υπονοεί μια ανοδική διόρθωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Αν πέρυσι ανήλθαν σε 22 εκατ. ευρώ, τώρα καταγράφουν πωλήσεις που ανέχονται μόλις σε πέντε εκατομμύρια ευρώ, γεγονός που ασκεί σοβαρή πίεση στην κανονική λειτουργία του ESM. Επίσης, τα πρόσθετα έσοδα που δημιουργεί η MEPSO από τις διασυνοριακές δυνατότητες μεταφοράς, η οποία το 2019 ανήλθε σε περίπου 22 εκατ. ευρώ, φέτος ανέρχεται μόνο σε περίπου 11 εκατ. ευρώ. Λόγω της μειωμένης κατανάλωσης στην περιοχή, αυτά τα εισοδήματα στις επιχειρήσεις ESM και MEPSO δυστυχώς λείπουν αυτές τις περιόδους, δήλωσε ο Marko Bislimovski. Η τιμή ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τον Κανονισμό καθορίζεται μία φορά το χρόνο, έως τις 30 Ιουνίου τ.ε. Αλλά λόγω της

κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η προθεσμία αναβλήθηκε κατόπιν αιτήματος των ενεργειακών εταιρειών που πρέπει να υποβάλουν τους υπολογισμούς, με βιώσιμο κόστος. Για να είναι πραγματικές οι αποφάσεις και να προστατεύονται οι πολίτες που πληρώνουν το τελικό τίμημα, η ERC αποφάσισε να ισχύσουν οι νέες τιμές μετά τις εκλογές και να τεθούν στους λογαριασμούς για τον Σεπτέμβριο 2020.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Εκδοθείσες άδειες οικοδομής, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 161 άδειες οικοδομής τον Μάιο του 2020, ήτοι 27,5% λιγότερες σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες άδειες οικοδομής, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 1.559.061 χιλ. δηνάρια, δηλαδή 60,9% μικρότερη συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Από τον συνολικό αριθμό των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 81 (50,3%) προορίζονται για κτίρια, 28 (17,4%) για κατασκευές πολιτικού μηχανικού και 52 (32,3%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 161 δομών, σε 85 (52,8%) οι επενδυτές είναι ιδιώτες και σε 76 (47,2%) δομές οι επενδυτές είναι επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, 432 κατοικίες έχουν προγραμματιστεί για κατασκευή, με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια 35.471 τ.μ.

-Δηλώσεις Υπηρεσιακού Π/Θ χώρας για εντατικοποίηση κατασκευαστικών εργασιών για ένα νέο οδικό δίκτυο στη βάση του Διαδρόμου 8

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπηρεσιακού Π/Θ της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Oliver Spasovski, η συνέχιση των εργασιών για την κατασκευή του Διαδρόμου 8 είναι σημαντική για τη δημιουργία του νέου οδικού δικτύου της χώρας. Στόχος είναι η εντατικοποίηση των κατασκευαστικών εργασιών για την αναβάθμιση του οδικού δικτύου σε ολόκληρη την ανατολική και νοτιοανατολική περιοχή της χώρας μας. Ο Π/Θ επιθεώρησε πρόσφατα μαζί με τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, κ. Goran Sugareski, τις κατασκευαστικές εργασίες για την αποκατάσταση του κρατικού δρόμου A2, τμήμα Kumanovo - Stracin. Η Κυβέρνηση φαίνεται να ενθαρρύνει τους αναδόχους πολλών έργων υποδομής να συνεχίσουν με τον ίδιο ρυθμό και να τηρήσουν τις προθεσμίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που αφορούν στην κατασκευή των περιφερειακών και τοπικών οδών, αλλά και στην ολοκλήρωση αρδευτικών συστημάτων, δικτύων αποχέτευσης, κλπ. Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2020, κατασκευάστηκε μόνο το 18,5% των δρόμων, γεφυρών και νοσοκομείων που προβλέπονταν για ολόκληρο το έτος, συνολικού κόστους 59 εκατ. ευρώ.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Αύξηση 20% των συναλλαγματικών αποθεμάτων Βόρειας Μακεδονίας (Ιούνιος 2020)

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν σε 3,3 δισ. ευρώ (3,7 δισ. δολάρια) στα τέλη Ιουνίου .τ.ε., από 2,6 δισ. ευρώ ένα χρόνο νωρίτερα, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας αυξήθηκαν κατά 20% τον Ιούνιο τ.ε.. Ακολουθούν λεπτομέρειες σχετικά με τα διεθνή αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας. [Σημείωση: 1\$ = 0.8863 €]

(σε εκατ. ευρώ)	Ιούνιος 2020	Μάιος 2020	Ιούνιος 2019
Σύνολο διεθνών αποθεματικών	3,639.74	3,079.08	2,928.18
Αποθέματα FX	3,290.10	2,733.78	2,649.67
- νόμισμα και καταθέσεις	285.66	319.88	467.68
- τίτλοι	3,004.44	2,413.89	2,181.99
Νομισματικός χρυσός	348.03	343.68	275.37
SDRs	1.61	1.62	3.14
Αποθεματική θέση στο ΔΝΤ	0	0	0

-Αύξηση εταιρικού δανεισμού στη Βόρεια Μακεδονία και ταυτόχρονη ελαφρά μείωση των επιτοκίων
Σύμφωνα με τις τελευταίες εκθέσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας παρατηρείται αύξηση του εταιρικού δανεισμού και ελαφρά μείωση των επιτοκίων. Ειδικότερα, τους τελευταίους μήνες σημειώθηκε αύξηση του δανεισμού, τόσο των νοικοκυριών, όσο και του εταιρικού τομέα. Η ποσοστιαία αύξηση του δανεισμού των εταιρειών είναι μεγαλύτερη από εκείνη των νοικοκυριών, όπως συνέβη στο παρελθόν πριν από την έναρξη της κρίσης του Covid-19. Από την άλλη πλευρά, τραπεζικοί κύκλοι διαπιστώνουν μεγαλύτερη προσοχή εκ μέρους των επιχειρήσεων στην υλοποίηση των προγραμματισμένων επενδύσεων. Παράλληλα, μεταξύ των πιθανών λόγων, για την ελαφρά μείωση των ενεργών επιτοκίων τους τελευταίους μήνες, παρά τον αντίκτυπο της κρίσης, είναι κυρίως η υψηλότερη ρευστότητα σε σχέση με τη ζήτηση δανείων, καθώς και η επίδραση ορισμένων πιστωτικών γραμμών με χαμηλότερα επιτόκια, τα οποία προσφέρθηκαν για την υποστήριξη των εταιρειών. Ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών κύκλων και δεδομένης της κρίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αναμφισβήτητα αυξηθεί (και αναμένεται να αυξηθεί έτι περισσότερο), με αποτέλεσμα, αργά ή γρήγορα, αυτή η αύξηση θα ενσωματωθεί στα ενεργά επιτόκια και θα τα ωθήσει προς τα πάνω. Αντίστοιχη κατάσταση, διαφαίνεται και στις διεθνείς αγορές, όπου υπάρχει ήδη μια προφανής αύξηση στα επιτόκια δανεισμού, ως αποτέλεσμα του αυξημένου πιστωτικού κινδύνου και της τάσης για επενδύσεις σε λιγότερο επικίνδυνους τομείς.

-Αμετάβλητο στο 1,5% το βασικό επιτόκιο στη Βόρεια Μακεδονία

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας δήλωσε την Πέμπτη 16.07.2020 ότι αποφάσισε να διατηρήσει αμετάβλητο το βασικό επιτόκιο στο 1,5% μετά την περικοπή του τρεις φορές νωρίτερα αυτό το χρόνο. Η ήδη χαλαρή νομισματική πολιτική παρέχει αυξανόμενη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα, υποστηρίζοντας τη ροή πιστώσεων προς την οικονομία.

Η Κεντρική Τράπεζα δήλωσε, επίσης, ότι αποφάσισε να προσφέρει ομόλογα αξίας 10 δισ. δηνariών (185 εκατ. \$ 162 εκατ. ευρώ) σε δημοπρασία στις 16 Ιουλίου τ.ε., ποσό αμετάβλητο σε σύγκριση με το ποσό που προσφέρθηκε στην τελευταία δημοπρασία που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου τ.ε.

Όσον αφορά στις προβλέψεις για τον πληθωρισμό, η πρόβλεψη της Κεντρικής Τράπεζας για μηδενικό πληθωρισμό το 2020 καλύπτεται από βαθμό αβεβαιότητας, λόγω της αστάθειας των τιμών των πρωτογενών προϊόντων, καθώς και άλλων παραγόντων.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-33 νέα οικολογικά λεωφορεία στα Σκόπια

Νέα οικολογικά λεωφορεία προμηθεύτηκε η πόλη των Σκοπίων, τα οποία ξεκίνησαν ήδη να κυκλοφορούν, σύμφωνα με δηλώσεις του Δημάρχου κ. Petre Silegov. Η πόλη των Σκοπίων υπέγραψε συμφωνία με την κροατική εισαγωγική εταιρεία λεωφορείων Man για την προμήθεια 33 νέων λεωφορείων με φυσικό αέριο, τα οποία θα αποτελέσουν μέρος του τροχαίου στόχου του Δήμου. Από αυτά, τα 21 έχουν χωρητικότητα για 85 επιβάτες και τα 12 για 149 επιβάτες.

-SHEKERINSKA: Ολοκλήρωση του αυτοκινητόδρομου Kichevo - Αχρίδα μέχρι τα τέλη του 2021

Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού Άμυνας κα Radmila Shekerinska, κατά την επιθεώρηση των κατασκευών την Τρίτη 7/7/2020, ο αυτοκινητόδρομος Kichevo - Αχρίδα θα έχει ολοκληρωθεί και θα δοθεί σε χρήση, μέχρι το τέλος του 2021, συμπεριλαμβανομένων εννέα παρακαμπτηρίων οδών που δεν ήταν μέρος του έργου που εκπόνησαν οι πρώην Αρχές. Σύμφωνα με την ίδια, οι περισσότερες από τις σήραγγες έχουν ολοκληρωθεί, καθώς και τα σημεία που δεν είχαν προγραμματιστεί σωστά από την προηγούμενη Κυβέρνηση.

-Sugareski: Πραγματοποίηση 86% των επενδύσεων κεφαλαίου έως το τέλος του 2020

Ο πρώην Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Goran Sugareski ανέφερε σε δήλωση του στον τύπο ότι, από τις αρχές του 2020, το Υπουργείο έχει πραγματοποιήσει το ένα τέταρτο των επενδύσεων κεφαλαίου, που έχουν προγραμματιστεί για το τρέχον έτος. «Επιθεωρώ τακτικά κατασκευαστικά έργα, σε όλη τη χώρα, που πραγματοποιούνται παρά την υγειονομική κρίση. Ένα μεγάλο μέρος των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης συνεχίζονται, τα οδικά έργα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη, η κατασκευή κοινωνικών διαμερισμάτων προχωρά καλά και ο ρυθμός αεριοποίησης είναι εξαιρετικός. Κάνουμε ότι μπορούμε στον τομέα των σιδηροδρόμων, παρά τα προβλήματα που προκύπτουν. Το πρώτο τρίμηνο είναι

πάντα το φτωχότερο όταν πρόκειται για επενδύσεις κεφαλαίου, αλλά αναμένεται η πραγματοποίηση 86% έως το τέλος του έτους, παρόμοιο με το 2019», δήλωσε ο κ. Sugareski.

-Αναστολή πτήσεων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας - Ιταλίας από την WIZZ AIR, μέχρι 31 Ιουλίου τ.ε.

Η αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους Wizz Air ανέστειλε όλες τις πτήσεις μεταξύ Ιταλίας και Βόρειας Μακεδονίας έως τις 31 Ιουλίου τ.ε., ως αποτέλεσμα των νέων περιορισμών της Ιταλίας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, ανέφερε η αεροπορική εταιρεία σε δελτίο τύπου στις 16.07.2020. «Οι επιβάτες που έκαναν κράτηση εισιτηρίων μέσω του wizzair.com ή της εφαρμογής για κινητά της αεροπορικής εταιρείας και των οποίων οι πτήσεις ακυρώθηκαν θα ειδοποιηθούν μέσω e-mail. Το 120% του κόστους του εισιτηρίου θα μεταφερθεί στο δικό τους λογαριασμό Wizz και μπορούν να τον χρησιμοποιήσουν για κράτηση αεροπορικών υπηρεσιών τους επόμενους 24 μήνες. Οι επιβάτες μπορούν επίσης να επιλέξουν να τους επιστραφεί το 100% του κόστους του εισιτηρίου τους και να μεταφερθούν τα χρήματά τους στον τραπεζικό λογαριασμό τους, κάτι που μπορεί να διαρκέσει περισσότερο. Επιπλέον, οι πελάτες που έκαναν κράτηση εισιτηρίων μέσω ταξιδιωτικών γραφείων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικτυακών, θα πρέπει να επικοινωνήσουν απευθείας με αυτά τα ιδρύματα», ανέφερε το δελτίο τύπου.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών (NFF): Η αγορά σιταριού στην Βόρεια Μακεδονία σε κρίση λόγω τιμών

Η Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών (NFF), πριν την έναρξη της περιόδου συγκομιδής σιταριού, ανέφερε ότι το σιτάρι φέτος στη Βόρεια Μακεδονία είναι αρκετά καλής ποιότητας, αλλά εξέφρασαν ανησυχία για την περίοδο αγοράς, λόγω της κατάστασης που δημιουργήσε ο κορωνοϊός. Όπως ανέφεραν, η μέση τιμή ανά χιλιόγραμμο σίτου κυμαίνεται μεταξύ 9 και 12 δηνάρια. Ωστόσο εκτιμούν ότι, η τιμή δεν πρέπει να είναι χαμηλότερη από 12 δηνάρια, ώστε να μπορέσουν να προστατευτούν οι μικρότεροι παραγωγοί. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη την πανδημία, ζήτησαν από τη Κυβέρνηση να αποκαλύψει τα αποθέματα σιταριού που έχει το κράτος αυτή τη στιγμή. Όπως ανέφεραν, κάθε χρόνο παράγονται, κατά μέσο όρο, 240.000 τόνοι σιταριού. Η ποσότητα αυτή δεν ικανοποιεί τις ανάγκες της χώρας και γι' αυτό η Κυβέρνηση αναγκάζεται να εισάγει σιτάρι, κυρίως από τη Σερβία. Η Ομοσπονδία ζήτησε Κυβερνητική παρέμβαση για την σταθεροποίηση των τιμών. (Σημείωση: 1 € = 61,5 περίπου δηνάρια)

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, Ιούνιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κρατικής στατιστικής υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Ιούνιο του 2020, μειώθηκε κατά 6,5% στην κατηγορία εισροών, ενώ στην κατηγορία παραγωγής αυξήθηκε κατά 10,0% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του προηγούμενου έτους. Τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ο δείκτης τιμών για τις εισροές 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 93,1 και ο δείκτης τιμών για τις εισροές 2 (επενδύσεις στη γεωργία) ήταν 100,1. Στην κατηγορία παραγωγής τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ο δείκτης τιμών της παραγωγής καλλιεργειών ήταν 115,2 και ο δείκτης τιμών της κτηνοτροφικής παραγωγής ήταν 99,3.

-Απλούστευση των όρων εγγραφής των μικρών οικογενειακών οινοποιείων

Το Υπουργείο Γεωργίας της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε την απλούστευση των όρων εγγραφής των μικρών οικογενειακών οινοποιείων. Ειδικότερα, ο νέος κανονισμός μειώνει το τέλος εγγραφής από 10.000 δηνάρια σε 1.500 δηνάρια για τα οικογενειακά οινοποιεία και τους μεμονωμένους οινοπαραγωγούς, με δυνατότητα αποθήκευσης μέχρι 30.000 λίτρων κρασιού ετησίως. Για τα οικογενειακά οινοποιεία με χωρητικότητα μεγαλύτερη από 30.000 λίτρα ετησίως το τέλος εγγραφής είναι πλέον 5.000 δηνάρια. Η μείωση των τελών αναμένεται να λειτουργήσει ως κίνητρο για τους μικρούς, μεμονωμένους οινοπαραγωγούς να καταχωρήσουν τις παραγωγικές τους μονάδες στα μητρώα.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες τιμών βιομηχανικής παραγωγής στη μη εγχώρια αγορά, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάιο του 2020, οι τιμές παραγωγού Βιομηχανίας στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,1% σε μηνιαίο επίπεδο, ενώ σε ετήσιο επίπεδο οι τιμές μειώθηκαν κατά 0,4%. Τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2020, οι τιμές

βιομηχανικού παραγωγού στη μη εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στην κατηγορία «Μεταλλεία και λατομεία» κατά 3,4%, ενώ στην κατηγορία «Μεταποίηση» οι τιμές μειώθηκαν κατά 0,2%. Τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στη μη εγχώρια αγορά μειώθηκαν στην κατηγορία «Μεταλλεία και λατομεία» κατά 25,0%, ενώ στην κατηγορία «Μεταποίηση» οι τιμές αυξήθηκαν κατά 1,9%.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικής παραγωγής, συνολικά στοιχεία, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Μάιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, μειώθηκαν κατά 0,1% σε μηνιαίο επίπεδο και σε ετήσιο επίπεδο κατά 0,2%. Τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών, συνολικά, αυξήθηκαν στην κατηγορία «Μεταλλεία και λατομεία» κατά 2,4%, στην κατηγορία «Μεταποίηση» οι τιμές μειώθηκαν κατά 0,2%, ενώ στην κατηγορία «Ηλεκτρισμός, φυσικό αέριο, ατμός και αέρας προμήθεια κλιματισμού» οι τιμές παρέμειναν αμετάβλητες. Τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, οι τιμές βιομηχανικής παραγωγής, συνολικά, μειώθηκαν στην ενότητα «Μεταλλεία και λατομεία» κατά 16,1% και στην ενότητα «Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός» κατά 5,2%, ενώ στην ενότητα «Μεταποίηση» η οι τιμές αυξήθηκαν κατά 1,5%.

-Δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Μάιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν 63,4. Ο συνολικός κύκλος εργασιών στις Βασικές Βιομηχανικές Κατηγορίες τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα “ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια” κατά 20,6%, τα “κεφαλαιουχικά αγαθά” κατά 57,0%, τα “διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 35,1% και τα “μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 19,8%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, το Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο 2020, ήταν 134,7, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Μάιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, ήταν συνολικά 80,2. Σύμφωνα με τα στοιχεία της κρατικής στατιστικής υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν 86,4. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, στους κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα “ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια” κατά 4,8%, τα “κεφαλαιουχικά αγαθά” κατά 16,0%, τα “διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 34,2% και τα “μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 18,1%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, τον Μάιο 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο 2020, ήταν 105,3, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Μάιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά ήταν 95,1. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην μη εγχώρια αγορά, τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν 56,8. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, από τους κύριους βιομηχανικούς ομίλους τον Μάιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα “ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια” κατά 26,5%, τα “κεφαλαιουχικά αγαθά” κατά 57,9%, τα “ διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 39,8% και τα “μη - διαρκή καταναλωτικά αγαθά” κατά 20,4%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, τον Μάιο 2020, σε σύγκριση με τον Απρίλιο 2020, ήταν 153,6, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Μάιο 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία σε μη εγχώριες αγορές αγορά, ήταν 76,0.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Αρχή χρήσης κουπονιών εσωτερικού τουρισμού από 15 Ιουλίου 2020

Οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας με χαμηλά εισοδήματα, από την Τετάρτη 15 Ιουλίου τ.ε., ξεκίνησαν να ξοδεύουν τα κουπόνια εσωτερικού τουρισμού που έλαβαν από το κράτος, ως μέρος της τρίτης σειράς μέτρων κατά της κρίσης. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομίας, έχουν καταχωρηθεί 443 εγκαταστάσεις διαμονής για την φιλοξενία επισκεπτών με κουπόνια, εκ των οποίων το 45% είναι ξενοδοχεία, ένα αντίστοιχο ποσοστό είναι ιδιώτες, και το υπόλοιπο 10% είναι κάμπινγκ, θέρετρα, σπίτια και παρόμοια. Υπάρχουν προσφορές για διακοπές, όχι μόνο από τα τουριστικά κέντρα, αλλά και από πολλές πόλεις σε ολόκληρη τη χώρα. Ωστόσο, οι περισσότεροι από τους εγγεγραμμένους ξενοδόχους και ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων δωματίων προέρχονται από την Αχρίδα, με συνολική προσφορά 178 εγκαταστάσεων, και

ακολουθούν τα Σκόπια, όπου έχουν καταχωρηθεί 58 εγκαταστάσεις διαμονής. Τα κουπόνια μπορούν να χρησιμοποιηθούν, επίσης, στις εξής περιοχές: Στρούγκα, Δοϊράνη, Krushevo, Resen, Mavrovo, Berono, Vevcani, Μοναστήρι (Bitola), Tetovo, Strumica, Veles, Gostivar, Pehchevo και Delchevo.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Άρση μέτρων εφαρμογής ειδικών τιμών (πάγωμα) σε προϊόντα πρώτης ανάγκης που είχαν επιβληθεί στο πλαίσιο της πανδημίας

Με το τέλος της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η απόφαση για “πάγωμα” των τιμών των βασικών προϊόντων διατροφής, η οποία ελήφθη στις 11 Μαρτίου τ.έ., έπαυσε να ισχύει. Οι έμποροι μπορούν πλέον να αυξήσουν τις τιμές λιανικής και οι πολίτες έχουν μεγάλα αποθέματα και δεν υπάρχει πλέον η ψυχολογική πίεση που θα οδηγήσει στην εξάντληση ενός συγκεκριμένου προϊόντος. Ως εκ τούτου, αίρεται η απόφαση για τον καθορισμό των υψηλότερων τιμών για ορισμένα προϊόντα στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο, όπως ψωμί, αλάτι, ζάχαρη, λάδι, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά, αλεύρι, κρέας, ζυμαρικά, φάρμακα, εξοπλισμός ατομικής προστασίας, προσωπική υγιεινή και τα απολυμαντικά, τα αναλώσιμα, ο ιατρικός εξοπλισμός και οι συσκευές.

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Δημόσια παροχή νερού και δημόσια λύματα στη Βόρεια Μακεδονία, στοιχεία 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας για την παροχή νερού, η ποσότητα του αντλούμενου νερού το 2019 ανήλθε σε 303.911 χιλ. κ.μ., το οποίο αντιπροσωπεύει 0,5% λιγότερο σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2018. Από τον συνολικό όγκο του νερού που αντλήθηκε, η υψηλότερη ποσότητα ήταν από πηγές, 64,7% και η χαμηλότερη ποσότητα ήταν από λίμνες 1,0%. Το 2019, ο συνολικός όγκος νερού που διανεμήθηκε από τη δημόσια παροχή νερού ήταν 15,9%, μικρότερος από τον προηγούμενο χρόνο. Σύμφωνα με τη δομή της κατανάλωσης νερού, ο μεγαλύτερος καταναλωτής ήταν νοικοκυριά, καταναλώνοντας το 68,2% του συνολικού όγκου του κατανεμημένου νερού. Σε σχέση με το 2018, η συνολική ποσότητα λυμάτων το 2019 ήταν μικρότερη για 0,8%. Από τη συνολική ποσότητα απορριμμάτων λυμάτων το 2019, τα μη καθαρισμένα λύματα ανήλθαν σε 67,5% και το 32,5% ήταν καθαρά/επεξεργασμένα λύματα.

-Έρευνα: Η χρήση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς αυξάνει την ατμοσφαιρική ρύπανση των πόλεων

Το μεγαλύτερο μέρος του περιβαλλοντικού αποτυπώματος οφείλεται στη χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων κατά τη μεταφορά των κατοίκων στις πόλεις. Σύμφωνα με έρευνα που διενεργήθηκε σε πολίτες των Σκοπίων, το 56,65% χρησιμοποιεί το αυτοκίνητό του ως πρωταρχικό μέσο μεταφοράς σε καθημερινούς προορισμούς. Ως αποτέλεσμα της οδήγησης σε τέτοιες συνθήκες μεγάλης κυκλοφοριακής συμφόρησης, η κατανάλωση καυσίμων είναι μεγαλύτερη και αυξάνει δραστικά την παραγωγή αερίων θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένου του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Όπως δημοσιεύθηκε στο ενημερωτικό δελτίο στον ιστότοπο της Πόλης των Σκοπίων – (www.zivotnasredina.skopje.gov.mk), η κοινή χρήση ενός οχήματος για εργασία με συναδέλφους μπορεί να συμβάλει στον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης των Σκοπίων. Με την εφαρμογή μεθόδων, όπως για παράδειγμα η τηλεργασία, η χρήση ποδηλάτου ή το περπάτημα, ο αριθμός των οχημάτων στους δρόμους θα μπορούσε να μειωθεί κατά το ένα τρίτο, και κατ'επέκταση να σημειωθεί παράλληλη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, κατά ένα τόνο, το χρόνο. Η πόλη των Σκοπίων προτρέπει τους κατοίκους για σύντομα ταξίδια, να περπατούν ή να χρησιμοποιούν το ποδήλατο – υπογραμμίζοντας ότι αυτό θα βοηθήσει τους πολίτες να βελτιώσουν την υγεία τους παράλληλα με τα οφέλη στο περιβάλλον. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε ο Δήμος Σκοπίων, η χρήση ποδηλάτου για 1,5 χλμ, αντί του αυτοκινήτου, ισοδυναμεί με 290 γραμ. CO₂ λιγότερο στον αέρα.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (1.7.2020)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.7/2020 που δημοσιεύθηκε την 1 Ιουλίου τ.ε. είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ -

-Διάρκεια ζωής νεοσύστατων επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία

Η κρατική στατιστική υπηρεσία υπολόγισε ότι το 88,3% των νεοσύστατων εταιρειών επέζησαν το πρώτο έτος, αλλά μόνο το 45,1% επέζησε πέντε χρόνια μετά την ίδρυσή τους. Οι πιο ανθεκτικές είναι οι εταιρείες υγείας και κοινωνικής προστασίας (79,7%).

-Αντιδράσεις των ξένων επενδυτών για την επιβολή τελωνειακών δασμών σε 12 προϊόντα

Οι ξένοι επενδυτές άσκησαν έντονη πίεση στην Κυβέρνηση, πριν τις βουλευτικές εκλογές, ώστε να βρεθεί λύση με τους υψηλούς δασμούς που επιβάλλονται σε 12 προϊόντα, κυρίως πρώτες ύλες, που χρησιμοποιούνται για την εγχώρια παραγωγή άλλων προϊόντων. Τους τελευταίους έξι μήνες οι εν λόγω δασμοί διαμορφώθηκαν από 3,5% έως 7,5% ενώ προβλεπόταν και περαιτέρω αύξηση από 10% έως 15% από 1^η Ιουλίου τ.ε.. Συγκριτικά, οι δασμοί για αυτά τα 12 προϊόντα στην ΕΕ ανέρχονται από 0% έως 3,7%. Εν τω μεταξύ, ο Σύνδεσμος Ξένων Εταιρειών με τεχνολογικά προηγμένη παραγωγή έστειλε επιστολή στον πρώην Πρωθυπουργό και τους πρώην Υπουργούς Οικονομικών και Οικονομίας με την οποία ζητούσαν πληροφορίες σχετικά με το τι θα συμβεί από την 1η Ιουλίου τ.ε., ώστε να μπορούν να προγραμματίσουν την παραγωγή τους. Οι ξένες επιχειρήσεις επιθυμούσαν να μειωθούν οι εισαγωγικοί δασμοί στο επίπεδο εκείνων στην ΕΕ. Ισχυρίζονταν επίσης ότι, το γεγονός αυτό καθιστά τη Βόρεια Μακεδονία λιγότερο ανταγωνιστική ως επενδυτικό προορισμό, σε σύγκριση με τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες της περιοχής και τα προϊόντα της Βόρειας Μακεδονίας επίσης λιγότερο ανταγωνιστικά. Στη Βόρεια Μακεδονία δεν υπάρχουν εγχώριες εταιρείες οι οποίες να κατασκευάζουν τα απαραίτητα συστατικά για την παραγωγή προϊόντων που στη συνέχεια εξαγονται στην ΕΕ, την Κίνα, την Ιαπωνία και άλλες χώρες της Άπω Ανατολής. Όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι των ξένων επιχειρήσεων, κατά την εισαγωγή αυτών των πρώτων υλών, πληρώνονται άσκοπα υψηλοί και παράλογοι εισαγωγικοί δασμοί. Από πλευράς Κυβέρνησης δεν έχει διευκρινιστεί ακόμα πως θα αντιμετωπίσει αυτό το θέμα.

-Δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στον μεταποιητικό τομέα Βόρειας Μακεδονίας, Ιούνιος 2020

Ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στον μεταποιητικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας μειώθηκε κατά 9,1 ποσοστιαίες μονάδες από έτος σε έτος φτάνοντας 12,2 τον Ιούνιο τ.ε., σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία της χώρας. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στη μεταποίηση μειώθηκε κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες τον Ιούνιο τ.ε., σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας μεταξύ των τοπικών διευθυντικών στελεχών. «Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο παραγγελιών παραγωγής τον Ιούνιο 2020 είναι λιγότερο ευνοϊκή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι επίσης λιγότερο ευνοϊκές και τα αποθέματα τελικών προϊόντων έχουν μειωθεί», ανέφερε σε δελτίο τύπου η Στατιστική Υπηρεσία. Οι διευθυντές που συμμετείχαν στην έρευνα αναμένουν ότι ο αριθμός των εργαζομένων στον μεταποιητικό τομέα θα αυξηθεί κατά την επόμενη περίοδο.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Έρευνα NBRM: Η οικονομία θα μειωθεί κατά 3,2% φέτος, ο πληθωρισμός κατά 0,4%

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της εδώ Κεντρικής Τράπεζας (NBRM), που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2020, τροποποιούνται επί τα χείρω οι προσδοκίες για το μέσο ρυθμό πληθωρισμού στη χώρα και την αναμενόμενη αύξηση του ΑΕΠ. Οι προσδοκίες των οικονομικών αναλυτών, οι οποίοι ήταν πιο αισιόδοξοι τον Μάρτιο τ.ε., μειώθηκαν τον Ιούνιο τ.ε. λόγω της παράτασης των επιπτώσεων της παγκόσμιας κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία Covid-19. Έτσι, ενώ τον Μάρτιο οι προσδοκίες ήταν ότι φέτος θα σημειωθεί αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,2%, η οποία ήταν ήδη μειωμένη κατά 2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με τις προηγούμενες προβλέψεις, τον Ιούνιο τ.ε., οι προσδοκίες για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας είναι ότι θα παρουσιάσει ύφεση κατά 3,2%, το οποίο αποτελεί υποβάθμιση 4,4 εκατοστιαίων μονάδων.

-Άμεσες ξένες επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία (α' τριμ. 2020)

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020, οι συνολικές άμεσες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη χώρα ανήλθαν σε 137,3 εκατ. ευρώ, λόγω της αύξησης των καθαρών εισροών όλων των συνιστωσών, όπως: η επανεπένδυση κερδών κατά 86,3 εκατ. ευρώ, ο ενδοεταιρικός δανεισμός 30,5 εκατ. ευρώ και οι καθαρές εισροές βάσει ιδίων κεφαλαίων κατά 20,5 εκατ. ευρώ.

-Angelovska: Υψηλότερα από τα αναμενόμενα τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού της Βόρειας Μακεδονίας για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο τ.ε.

Σύμφωνα με δηλώσεις, πριν από τις βουλευτικές εκλογές, της Υπουργού Οικονομικών κα. Νίνα Αγγέλοβσκα τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού είναι υψηλότερα από το αναμενόμενο, λαμβάνοντας υπόψη την περίοδο της πανδημίας COVID-19, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η οικονομία ανακάμπτει αργά. «Τα στοιχεία δείχνουν ότι η οικονομική ανάκαμψη έχει ξεκινήσει και πηγαίνει καλύτερα από το αναμενόμενο. Τα συνολικά έσοδα σημειώνουν μείωση, αλλά μόνο ήπια, ενώ ορισμένες δαπάνες αυξήθηκαν σε σύγκριση με αυτήν την περίοδο πέρυσι. Η πραγματοποίηση των συνολικών εσόδων τον Ιούνιο του 2020 είναι σημαντικά καλύτερη από την προβλεπόμενη μείωση 20% και είναι μόλις 9,6% χαμηλότερη σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019. Τα έσοδα από φόρους προσωπικού εισοδήματος αυξάνονται επίσης, σημειώνοντας θετικό ρυθμό ανάπτυξης 1,7% τον Ιούνιο, μετά το -11,7% τον Απρίλιο και -25,7% τον Μάιο. Αυτό οφείλεται σε κυβερνητικά μέτρα που βοηθούν εταιρείες που πλήττονται από το COVID-19 να πληρώνουν μισθούς. Οι συνολικές δαπάνες ανέρχονται σε 113 δισ. δηνάρια, αύξηση 9,9% σε ετήσιο επίπεδο. Αυτό οφείλεται στην παροχή 5,4 δισ. δηναρίων, δηλαδή 88 εκατ. ευρώ, για την υποστήριξη πολιτών και εταιρειών που επηρεάζονται από τον COVID-19. Πάνω από το ήμισυ της αύξησης των δαπανών οφείλεται στα προγράμματα COVID, ενώ το υπόλοιπο στην παροχή υψηλότερων συντάξεων, μέτρων κοινωνικής πρόνοιας και αυξημένων μισθών στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης», δήλωσε η κα Angelovska. Παρουσιάζοντας στοιχεία σχετικά με το δημόσιο χρέος της Βόρειας Μακεδονίας, η κα Angelovska πληροφόρησε ότι στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2020 ανήλθε στο 50,7% του ΑΕΠ της χώρας, αλλά πρόσθεσε ότι αναμένεται αύξηση λαμβάνοντας υπόψη τα δάνεια που πραγματοποιήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Ειδικότερα, σύμφωνα με την κα Angelovska, στα τέλη Μαΐου τ.ε., το δημόσιο χρέος έφτασε το 53,3% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω του δανείου από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ύψους 176 εκατ. ευρώ, καθώς και του πρόσφατα εκδοθέντος Ευρωομολόγου.

-Μόνο 22,51% του επενδυτικού κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο τ.ε.

Κατά τους πρώτους έξι μήνες του τρέχοντος έτους, η πραγματοποίηση κεφαλαιουχικών δαπανών στον προϋπολογισμό της Βόρειας Μακεδονίας ανέρχεται σε 22,51%. Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, από τα προγραμματισμένα 319.921.656 ευρώ έως τις 30 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκαν 72.007.831 ευρώ. Στην Κυβέρνηση, η πραγματοποίηση κεφαλαιουχικών δαπανών ανέρχεται στο 15,72% του προβλεπόμενου. Σε έξι μήνες, από τα προγραμματισμένα 5.770.373 ευρώ, δαπανήθηκαν 906.917 ευρώ. Το Γραφείο Γενικών και Κοινών Υποθέσεων δαπάνησε 1.232.140 ευρώ από τα προγραμματισμένα 2.677.154 ευρώ, ήτοι έχει πραγματοποιήσει 46,55%. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες στον προϋπολογισμό πέρυσι έφτασαν στο 78% των προβλεπόμενων.

-Μέσος μηνιαίος μισθός αυξήθηκε κατά 4,4% τον Μάιο 2020

Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Μάιο του 2020 ήταν **26.390 δηνάρια (429 ευρώ)**, δηλαδή αύξηση 4,4% σε σύγκριση με του Μάιο του 2019, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία. Ειδικότερα, οι υψηλότεροι μισθοί και η υψηλότερη αύξηση παρατηρήθηκαν στον τομέα της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Μάιο του 2020 σε αυτόν τον τομέα ήταν 53.704 δηνάρια (872 ευρώ), αυξημένος κατά 23,7%. Αύξηση 12,3% παρατηρείται επίσης στους μισθούς στην εκπαίδευση, όπου ο μέσος μισθός τον Μάιο ήταν 27.196 δηνάρια (442 ευρώ). Οι αποδοχές σε δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική εργασία σημείωσαν αύξηση 8,1%, και ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο είναι 31.492 δηνάρια (511 ευρώ). Στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ο μέσος μισθός τον Μάιο ήταν 43.731 δηνάρια (710 ευρώ), στις δραστηριότητες διοικητικών και αθλητικών υπηρεσιών ήταν 19.722 δηνάρια (320 ευρώ), ενώ στις τέχνες και την ψυχαγωγία ήταν 20.698 δηνάρια (336 ευρώ) και στο εμπόριο 23.898 δηνάρια (388 ευρώ). Ο μέσος μισθός τον Μάιο τ.ε.

ήταν 29.112 δηνάρια (473 ευρώ) στη βιομηχανία, 29.065 δηνάρια (472 ευρώ) στις υπηρεσίες, 21.540 δηνάρια (350 ευρώ) στις γεωργικές δραστηριότητες, 35.656 δηνάρια (579 ευρώ) στα μεταλλεία και 21.270 δηνάρια (345 ευρώ) στη μεταποιητική βιομηχανία. Ο μέσος μισθός των 48.280 δηνάρια (784 ευρώ) καταγράφηκε στην παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων, 25.062 δηνάρια (407 ευρώ) στις κατασκευές και 24.279 δηνάρια (394 ευρώ) στις μεταφορές.

Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς Πληροφορίας και επικοινωνία (15,5%), Κατασκευές (5,2%) και Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (4,6%).

Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Μάιο του 2020 ήταν **39.398 δηνάρια (640 ευρώ)**.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Kiril Lazarov: Οι σχέσεις Βόρειας Μακεδονίας-Βουλγαρίας έχουν μεγάλη οικονομική προοπτική

Σύμφωνα με δηλώσεις του στον τύπο ο κ. Kiril Lazarov, Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Βόρειας Μακεδονίας - Βουλγαρίας, ανέφερε ότι οι σχέσεις των δύο χωρών έχουν πολλές οικονομικές προοπτικές. Όπως είπε, είναι σημαντικό οι οικονομικές σχέσεις να βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, την κατανόηση και την επικοινωνία. Τόνισε ότι, αυτή η ατμόσφαιρα εξαρτάται και χτίζεται μέσα από τη διευθέτηση τυχόν ανοικτών πολιτικών, ιστορικών και οποιωνδήποτε άλλων ζητημάτων και υπογράμμισε ότι αυτό είναι το μήνυμα που αναμένουν οι επενδυτές στο τέλος της ημέρας, διότι κανείς δεν θα επενδύσει ποτέ σε μία χώρα εάν υπάρχει ατμόσφαιρα αποκλεισμών, συγκρούσεων και διαφθοράς. Ανέφερε ότι, αυτό που πρέπει να γίνει, με τη στρατηγική έννοια της λέξης, είναι να βρεθεί ένας τρόπος να «κλείσουν» τα ζητήματα που επιβαρύνουν την κοινωνία. Δήλωσε ότι δυστυχώς, χάθηκε μια σημαντική περίοδο οικονομικής συνεργασίας με τη Βουλγαρία, ενώ παρατηρείται πολύ χαμηλό επίπεδο επενδύσεων στις υποδομές που συνδέουν τις δύο χώρες. Κατά την άποψή του, η Βουλγαρία έχει ισχυρούς λιμένες και θαλάσσιες συνδέσεις με τη Ρωσία, την Τουρκία και άλλες χώρες της ΕΕ, λόγω της στρατηγικής σημασίας της Μαύρης Θάλασσας. Εκτίμησε ότι το μέλλον βρίσκεται στη συνεργασία και ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί, επίσης, η τοποθέτηση μεγάλων ποσοτήτων αγαθών, υπηρεσιών και προϊόντων, μέσω της Θεσσαλονίκης ή του Δυρραχίου.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Ενίσχυση της υγειονομικής περίθαλψης της Βόρειας Μακεδονίας με πόρους της ΕΕ

Η εναρμόνιση των νόμων της Βόρειας Μακεδονίας με τη νομοθεσία της ΕΕ ανοίγει νέες δυνατότητες για την υγειονομική περίθαλψη της Βόρειας Μακεδονίας, δήλωσε ο Υπουργός Υγείας κ. Venko Filipce σε συνάντηση με μια ομάδα νέων γιατρών στην Αχρίδα το Σαββατοκύριακο 4-5 Ιουλίου τ.ε.. Είπε ότι μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου IPA 3 διατίθενται χρήματα για το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης της Βόρειας Μακεδονίας για πρώτη φορά.

-Αύξηση χρηματοδότησης των ΜΜΕ στα Δυτικά Βαλκάνια από EBRD και ΕΕ μετά το ξέσπασμα της πανδημίας κορωνοϊού

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) και η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) αυξάνουν την υποστήριξή τους στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων με την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης, μετά το ξέσπασμα της πανδημίας κορωνοϊού. Η Τράπεζα θα παρέχει έως και 70 εκατ. ευρώ σε νέα πιστωτικά όρια σε συνεργαζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για δανεισμό σε τοπικές επιχειρήσεις στη Βόρεια Μακεδονία, την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Κόσσοβο, το Μαυροβούνιο, και τη Σερβία. Η ΕΕ συμπληρώνει αυτά τα κεφάλαια με 15 εκατ. ευρώ για τον εντοπισμό και την προμήθεια του καλύτερου διαθέσιμου εξοπλισμού και τεχνολογιών, προκειμένου οι ΜΜΕ να είναι σε θέση να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους και θα υποστηρίξουν τη μετάβαση προς την πράσινη οικονομία. Η EBRD αναγνωρίζει, σύμφωνα με δελτίο τύπου που εξέδωσε, ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν το ξέσπασμα της πανδημίας κορωνοϊού, έλαβαν αυστηρά μέτρα για τη δημόσια υγεία με σοβαρό οικονομικό αντίκτυπο. Παράλληλα, οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων υποφέρουν από την παγκόσμια οικονομική ύφεση και τη μειωμένη ζήτηση για τα προϊόντα τους. Ως εκ τούτου, τόσο η EBRD όσο και η ΕΕ, μέσω της Team Europe, αποφάσισαν να υποστηρίξουν τις ΜΜΕ στην φιλοδοξία τους να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και να βρουν καινοτόμες λύσεις για την αντιμετώπιση

των νέων προκλήσεων. Τα κεφάλαια που ανακοινώθηκαν θα διασφαλίσουν ότι οι ζωτικές επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να έχουν επαρκή πρόσβαση στη χρηματοδότηση, να πληρούν υψηλά πρότυπα προϊόντων και να είναι σε θέση να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες εξαγωγής που τους προσφέρονται στην περιοχή και στην ευρωπαϊκή αγορά. Όπως ανέφερε ο κ. Pierre Heilbronn, Αντιπρόεδρος της EBRD, η τράπεζα είναι αποφασισμένη να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις, με πρόσθετα κεφάλαια με στόχο την ανάκαμψη των ΜΜΕ, την ανάπτυξή τους και την προετοιμασία τους για το μέλλον. Όπως υπογράμμισε, αυτή η δέσμευση αποτελεί επίσης μαρτυρία για την ισχυρή εταιρική σχέση και συνεργασία της τράπεζας με την ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια. Ο κ. Olivér Várhelyi, Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη γειτονία και τη διεύρυνση, δήλωσε ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ζωτικής σημασίας για τις οικονομίες των Δυτικών Βαλκανίων και έχουν πληγεί ιδιαίτερα από αυτήν την κρίση. Για το λόγο αυτό, η ΕΕ βασιζόμενη στη μακροχρόνια συνεργασία της με την EBRD στην περιοχή, αποφάσισε να αυξήσει την υποστήριξή της προς τις ΜΜΕ - όχι μόνο για την διατήρηση των επιχειρήσεων, αλλά και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους, με απώτερο στόχο την βιώσιμη ανάπτυξή τους. Συγκρατούμε ότι η EBRD είναι ένας από τους μεγαλύτερους θεσμικούς επενδυτές στα Δυτικά Βαλκάνια. Μέχρι σήμερα, έχει επενδύσει πάνω από 13 δισ. ευρώ σε περισσότερα από 700 έργα, συμπεριλαμβανομένων βασικών υποδομών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και πράσινης οικονομίας.

-Ετήσιο πρόγραμμα δράσης για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας για το έτος 2020

Μετά το ξέσπασμα του COVID-19, ξεκίνησε ένας σημαντικός επαναπροσανατολισμός και επαναπρογραμματισμός των κεφαλαίων IPA, με τον διπλό στόχο: να βοηθήσει τη Βόρεια Μακεδονία να αποκτήσει προμήθειες και εξοπλισμό υγείας έκτακτης ανάγκης το συντομότερο δυνατό, και να αντιμετωπίσει την κοινωνική και οικονομική επίπτωση της κρίσης βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα. Αυτή η διαδικασία επαναπρογραμματισμού συμβαδίζει με την ανακοίνωση της ΕΕ για την ανταπόκρισή της στο COVID-19 (Communication on the global EU response to COVID 19 - JOIN (2020) 11 final), που εγκρίθηκε στις 8 Απριλίου 2020, την ανακοίνωση για τη στήριξη των Δυτικών Βαλκανίων στην αντιμετώπιση της COVID-19 και την ανάκαμψη μετά την πανδημία.

-Συνάντηση της ομάδας εργασίας για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία

Η τομεακή ομάδα εργασίας για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, στο πλαίσιο του προγράμματος της Ε.Ε. IPA III, πραγματοποίησε διαδικτυακή συνάντηση στις 22 Ιουνίου 2020, υπό την προεδρία της Αντιπροέδρου για τις οικονομικές υποθέσεις της Βόρειας Μακεδονίας, κα. Mila Carovska. Η ομάδα εργασίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομίας, του Ταμείου Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, του Κεντρικού Μητρώου, της Τελωνειακής Διοίκησης κ.λπ. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στον νέο κύκλο του προγράμματος βοήθειας των χορηγών της ΕΕ για το 2021, το οποίο αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στη διευκόλυνση του εμπορίου, στη ψηφιοποίηση, καθώς και στη στήριξη της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Η στρατηγική προτεραιότητας της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας αφορά στη βιομηχανική ανάπτυξη, στην τόνωση των εγχώριων επιχειρήσεων και της καινοτομίας, καθώς και στην προσέλκυση άμεσων επενδύσεων, που είναι σημαντικές για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Η Κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την προώθηση του επιχειρηματικού κλίματος και την παροχή καλύτερων συνθηκών για όλες τις επιχειρήσεις, ειδικά τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σημειώνεται στη σχετική ανακοίνωση από το Γραφείο της κας. Carovska.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Forum των Πρεσπών για το διάλογο Δηλώσεις του πρώην Υπουργού Διασποράς, κ. Edmond Ademi

Ο πρώην Υπουργός, κ. Edmond Ademi, δήλωσε πριν τις εκλογές ότι το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο υπό τον τίτλο «Η ΕΕ για τις Πρέσπες» θα κοστίσει 18 εκατ. ευρώ, τα οποία θα καλυφθούν από το πρόγραμμα IPA III το 2021, με μικρή συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας, της Αλβανίας και της Ελλάδας. Στόχος του είναι να προσφέρει στην περιοχή μακροπρόθεσμη και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και να κρατήσει τους νέους στον τόπο τους. Ο κ. Ademi πρόσθεσε ότι «το έργο έχει σχεδιασθεί βάσει των πολεοδομικών προδιαγραφών της ΕΕ, τις οποίες οφείλουν να τηρούν τόσο οι εταιρείες που έχουν αναλάβει

το έργο, όσο και οι θεσμοί της Βόρειας Μακεδονίας». Τέλος, παρουσίασε το «Forum των Πρεσπών για το διάλογο» ως έναν περιφερειακό και διεθνή θεσμό διαλόγου και συνεργασίας, ο οποίος θα λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο στις 17 Ιουλίου, δηλαδή την ημέρα της υπογραφής της Συμφωνίας των Πρεσπών, στο κέντρο πολυμέσων που αποτελεί τμήμα του έργου. Οπτική αναπαράσταση του κέντρου παρουσιάστηκε από τους αρχιτέκτονες κα Ivana Belcheva και κ. Damjan Kokalevski.

-Εισαγόμενα προϊόντα που συσκευάζονται ή τυγχάνουν επεξεργασίας στη Βόρεια Μακεδονία θεωρούνται εγχώρια

Μεταξύ των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας του COVID-19 είναι και η κάρτα αγοράς εγχώριων προϊόντων που δίνεται από το κράτος σε πολίτες που χρειάζονται οικονομική υποστήριξη, με στόχο την προώθηση εγχώριων προϊόντων και την τόνωση της εσωτερικής αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, το εδώ Υπουργείο Οικονομικών ανήρτησε στην ιστοσελίδα του εγχειρίδιο με στόχο την ενημέρωση των καταναλωτών, ως προς το ποια προϊόντα θεωρούνται εγχώρια. Ειδικότερα, το εν λόγω εγχειρίδιο, περιλαμβάνει 16 συνήθεις ερωτήσεις και στοχεύει να εξηγήσει στους καταναλωτές τι σημαίνει «προϊόν Βόρειας Μακεδονίας». Συγκεκριμένα και σύμφωνα με το εγχειρίδιο υπό τον τίτλο: «Αγοράζω εγχώρια προϊόντα» διευκρινίζεται ότι ένα προϊόν που κατασκευάζεται και συσκευάζεται στο εξωτερικό για λογαριασμό μιας συγκεκριμένης μάρκας ή αλυσίδας σουπερ μάρκετ της Βόρειας Μακεδονίας, δεν θεωρείται εγχώριο. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι ο μπακαλιάρος Αργεντινής, ο οποίος συσκευάζεται στη χώρα σε σακούλες συγκεκριμένου βάρους, θεωρείται εγχώριο προϊόν. Η κατάσταση είναι ανάλογη με πολλά άλλα προϊόντα από άλλες χώρες. Υπό αυτή την έννοια, «εάν ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας συσκευάζει ορισμένα εισαγόμενα αγαθά (για παράδειγμα, φουντούκια, αμύγδαλα, ψάρια, δαμάσκηνα) με τρόπο που εκτελείται συγκεκριμένη μηχανική επεξεργασία, για παράδειγμα - αποσυσκευασία, έλεγχος, βαθμονόμηση, μέτρηση και συσκευασία, τότε αυτό το προϊόν μπορεί να θεωρηθεί εγχώριο. Στο εγχειρίδιο διευκρινίζεται ότι, «για τους σκοπούς της αγοράς με την εγχώρια κάρτα πληρωμής, ένα προϊόν μπορεί να θεωρηθεί ως εγχώριο προϊόν, εάν είναι προϊόν και αγαθό για τελική κατανάλωση, το οποίο παράγεται από νομικά και φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, εκτός από τα αλκοολούχα ποτά, την επεξεργασία καπνού και τσιγάρων». Το εγχειρίδιο αναφέρει επίσης ότι όλες οι υπηρεσίες - σε αρτοποιεία, εστιατόρια, κομμωτήρια, σαλόνια ομορφιάς, τα οποία είναι εγγεγραμμένα ως εταιρείες της Βόρειας Μακεδονίας, θεωρούνται εγχώριες υπηρεσίες. Διευκρινίζεται ακόμα ότι, η συσκευασία του προϊόντος θα πρέπει να αναγράφει ως χώρα προέλευσης «Βόρεια Μακεδονία», αναφέροντας ταυτόχρονα τυχόν άλλη χώρα σε περίπτωση που πρόκειται για εισαγόμενο προϊόν, το οποίο τυγχάνει επεξεργασίας ή συσκευασίας στη Βόρεια Μακεδονία». Το εγχειρίδιο ετοιμάστηκε σε συνεργασία με την Κρατική Επιθεώρηση Αγοράς, το Υπουργείο Οικονομίας, τον Οργανισμό Προστασίας των Καταναλωτών, την Τελωνειακή Διοίκηση και το Γραφείο Δημοσίων Εσόδων (PRO). Περισσότερες πληροφορίες στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://finance.gov.mk/files/platezna_karticka.pdf

-Έρευνα του “Balkan Meter” για τη μεταναστευτική τάση των νέων

Στοιχεία έρευνας που διεξήχθη από το "Balkan Meter" δείχνουν ότι το 41% των νέων στη Βόρεια Μακεδονία είναι δυσαρεστημένοι με τις συνθήκες διαβίωσης στη χώρα και είναι έτοιμοι να μεταναστεύσουν σε άλλες χώρες. Σε σύγκριση με τις άλλες χώρες της περιοχής, μόνο η Σερβία εμφανίζει χαμηλότερο ποσοστό από τη Βόρεια Μακεδονία, με το 37% των νέων στη Σερβία να θέλουν να εγκαταλείψουν τη χώρα. Στον κατάλογο αυτό, η Αλβανία κατατάσσεται πρώτη, καθώς σχεδόν οι μισοί νέοι θέλουν να εγκαταλείψουν τη χώρα, ενώ ακολουθούν το Μαυροβούνιο με 47%, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη με 44% και το Κόσσοβο με 43%. Συνολικά, το 71% των νέων στα Δυτικά Βαλκάνια θέλουν να εγκαταλείψουν τις χώρες τους και να εργαστούν στο εξωτερικό, ενώ το 20% των πολιτών πιστεύουν ότι η μεταναστευτική τάση των νέων (brain drain) είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της χώρας τους.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

(-Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της ακύρωσης των περισσότερων εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες που αφορούν σε μέτρα που έχει λάβει, μέχρι σήμερα, η Κυβέρνηση της χώρας, για τον περιορισμό της εξάπλωσης και σε σχετικές ειδήσεις.)

**COVID-19 : Μέτρα της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας
για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του ιού
& γενικότερη ειδησιογραφία**

-Η Αυστρία απαγορεύει τις πτήσεις από την Βόρεια Μακεδονία και άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων

Προκειμένου να καταπολεμήσει την πανδημία του κορωνοϊού, η Αυστρία επέκτεινε τη λίστα των χωρών στις οποίες απαγορεύεται προσγείωση στα αυστριακά αεροδρόμια. Με ένα νέο διάταγμα, το Αυστριακό Υπουργείο Υγείας επέκτεινε τη λίστα από 8 σε 18 χώρες. Από την Πέμπτη 23.07.2020, αεροπλάνα από όλες τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, αλλά και από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Μολδαβία και την Αίγυπτο δεν θα μπορούν πλέον να προσγειώνονται στα αυστριακά αεροδρόμια. Νωρίτερα, υπήρχαν ήδη απαγορεύσεις πτήσεων από τη Λευκορωσία, την Κίνα, τη Βρετανία, το Ιράν, την Πορτογαλία, τη Ρωσία, τη Σουηδία και την Ουκρανία. Μέχρι το τέλος Ιουλίου τ.ε., οι πτήσεις προς και από τα Σκόπια, το Βελιγράδι, το Βουκουρέστι, το Κάιρο, την Ποντγκόριτσα, το Σεράγεβο, το Σιμπίου (Ρουμανία), τη Σόφια, τα Τίρανα και τη Βάρνα θα ακυρωθούν.

-Πάνω από 3.500 άτομα έχασαν τη δουλειά τους μόνο τον Ιούνιο τ.ε

Σύμφωνα με τη Διευθύντρια του Οργανισμού Απασχόλησης της Βόρειας Μακεδονίας, κα Biljana Jovanovska, ο αριθμός των εργαζομένων που έχασαν τη δουλειά τους μόνο τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους ήταν 3.656 άτομα. Οι περισσότεροι από αυτούς εργάζονταν στον τομέα της μεταποίησης, στον τομέα λιανικού και χονδρικού εμπορίου και στη βιομηχανία φιλοξενίας. Ενώ σύμφωνα με την Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, υπεύθυνη για οικονομικά θέματα, κα Mila Carovska, 6.000 με 7.000 πολίτες, μέχρι στιγμής, έχουν χάσει τη δουλειά τους λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και των μέτρων που αναγκάστηκε να λάβει η Κυβέρνηση για τον περιορισμό της εξάπλωσης του.

-55 χιλ πολίτες έχουν ήδη λάβει κάρτες πληρωμής για την αγορά εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών

Μέχρι τις 23/06/2020 55.000 πολίτες είχαν ήδη λάβει τις κάρτες πληρωμής τους για την αγορά εγχώριων προϊόντων και υπηρεσιών. Συνολικά 320.000 πολίτες δικαιούνται να εκδώσουν κάρτες πληρωμής. Μέχρι τον Ιούλιο τ.ε. είχαν εκτυπωθεί 220.000 κάρτες. Η Υπουργός Οικονομικών κα Nina Angelovska διαβεβαίωσε ότι οι τράπεζες εργάζονται σκληρά και εκδίδουν χιλιάδες κάρτες καθημερινά. Προέτρεψε δε, όσους δεν δικαιούνται και δεν έχουν λάβει ακόμη τις κάρτες πληρωμών τους, να ελέγξουν, είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω των τηλεφωνικών κέντρων των τραπεζών, την πορεία της αίτησής τους και διαβεβαίωσε όλους όσους υπέβαλαν αίτηση ότι θα λάβουν κάρτες, εφόσον πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Σύμφωνα με την κα Angelovska, το συνολικό μέτρο ανέρχεται σε 28 εκατ. ευρώ, τα οποία έχουν ήδη μεταφέρει σε τράπεζες και 10,7 εκατ. ευρώ έχουν ήδη καταβληθεί στους ειδικούς λογαριασμούς των κατόχων καρτών πληρωμής. Η έκδοση καρτών πληρωμής για την αγορά εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αποτελεί μέρος του τρίτου συνόλου οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του COVID-19 στην οικονομία.

-Μειωμένη η παραγωγή, τα αποθέματα και οι προσδοκίες λόγω κορωνοϊού τον Ιούνιο 2020 στη Βόρεια Μακεδονία

Λόγω της κρίσης του κορωνοϊού και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τα εργοστάσια λειτούργησαν στο 65,5% της παραγωγικής τους ικανότητας τον Ιούνιο. Όσον αφορά στις παραγγελίες, η κατάσταση τον Ιούνιο του 2020 ήταν λιγότερο ευνοϊκή σε σύγκριση με τον Μάιο και το ίδιο ισχύει και για τις προσδοκίες σχετικά με το εύρος της παραγωγής τους επόμενους τρεις μήνες. Τα αποθέματα τελικών προϊόντων μειώθηκαν, σύμφωνα με τα διευθυντικά στελέχη που συμμετείχαν στην έρευνα της κρατικής στατιστικής υπηρεσίας.

-Επιπτώσεις του κορωνοϊού στον ασφαλιστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας

Ο Σύνδεσμος Εποπτείας Ασφαλίσεων δήλωσε ότι, ως αποτέλεσμα της κρίσης του κορωνοϊού, η πιο έντονη πτώση καταγράφηκε στο ακαθάριστο ασφάλιστρο από τα πωληθέντα ασφαλιστήρια συμβόλαια πολιτών έως και 59,2%, ενώ οι ακαθάριστες καταβληθείσες ζημίες μειώθηκαν κατά 3,5%. Την ίδια περίοδο, το ακαθάριστο ασφάλιστρο που αποκτήθηκε από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ακινήτων που πωλήθηκαν αυξήθηκε κατά 19,9%, ενώ οι ακαθάριστες καταβληθείσες ζημίες αυξήθηκαν κατά 20,8%.

-Zampirini: Η εστίαση στη δέσμευση των νέων μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες στην πανδημία

Σύμφωνα με την κα Daniela Zampirini από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, στην εποχή της πανδημίας COVID-19 είναι σημαντικό να διατηρηθούν οι επιχειρηματικές σχέσεις και τα εισοδήματα. Όπως ανέφερε διανύουμε μια περίοδο κατά την οποία η κρίση COVID-19 σταδιακά διευθετείται, οπότε η Βόρεια Μακεδονία πρέπει να προχωρήσει στην εφαρμογή μέτρων για τη διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων θέσεων εργασίας. Εξέφρασε την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας αποδέχεται τις συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και τις συμπεριλαμβάνει στους κανονισμούς για την οικονομική ανάκαμψη. Ωστόσο, η Κυβέρνηση της χώρας πρέπει να έχει κατά νου τον δημοσιονομικό χώρο για ελιγμούς πριν ξεκινήσει την εφαρμογή πιο περίπλοκων μέτρων. Όπως ανέφερε, πρέπει να δοθεί έμφαση στους νέους, οι οποίοι δεν είναι τόσο περιορισμένοι σε ό, τι αφορά στην υγεία, σε σύγκριση με πιο ηλικιωμένες κατηγορίες ατόμων. Οι επενδύσεις στη διατήρηση των εισοδημάτων των νέων εργαζομένων θα υποστήριζαν τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων στις προσπάθειές τους για ανάκαμψη των επιχειρήσεων. Πριν το ξέσπασμα της κρίσης η Βόρεια Μακεδονία είχε σημειώσει σταθερή οικονομική ανάπτυξη, περίπου 4% ετησίως, αλλά ευτυχώς δεν υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας, γεγονός που κάνει τις προβλέψεις για ετήσια αύξηση 3,5% το 2020 να είναι πιθανές», σύμφωνα με την κα Zampirini.

-Κρούσματα κορωνοϊού σε πέντε κλωστοϋφαντουργικές επιχειρήσεις στο SHTIP

Οι εργαζόμενοι σε πέντε εταιρείες κλωστοϋφαντουργίας, καθώς και ορισμένοι συγγενείς ή φίλοι τους διαγνώστηκαν με COVID-9 στο Shtip τις τελευταίες ημέρες. Στις 13/07/2020 υπήρξαν 14 νέα επιβεβαιωμένα κρούσματα και στις 14/07/2020 ο αριθμός πλησιάζει τα δέκα, παρόλο που τα αποτελέσματα από τις δοκιμές από δύο άλλα εργαστήρια δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί, επιβεβαίωσε το Κέντρο Δημόσιας Υγείας στο Shtip. Όλες οι εταιρείες, εκτός από μία, εργάζονται τακτικά. Οι άρρωστοι αντιμετωπίζονται, ενώ οι επαφές τους τίθενται σε απομόνωση. Ξεκινώντας από τις 15/07/2020, περίπου εκατό εργαζόμενοι από μια εταιρεία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων όπου επιβεβαιώθηκαν δύο περιπτώσεις COVID-19 και περίπου δέκα είχαν συμπτώματα, στάλθηκαν σε διακοπές μιας εβδομάδας. Ο ιδιοκτήτης ανακοίνωσε ότι όλοι οι εργαζόμενοι θα ελεγχθούν και εφόσον είναι αρνητικοί θα συνεχίσουν τη δουλειά τους.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄